Foro económico de Galicia

PREVISIÓNS DE CRECEMENTO DO PIB DE GALICIA

Exercicio 2017

José Francisco Armesto Pina
Fernando González Laxe
Santiago Lago Peñas
Patricio Sánchez Fernández

www.foroeconomicodegalicia.es

PREVISIÓNS DE CRECEMENTO DO PIB DE GALICIA

EQUIPO DE TRABALLO

José Francisco Armesto Pina
Fernando González Laxe
Santiago Lago Peñas
Patricio Sánchez Fernández

CONTACTO

Foro Económico de Galicia
Facultade de CC. Empresariais e Turismo
Universidade de Vigo
Campus Universitario
32004 OURENSE
Email: info@foroeconomicodegalicia.es
Tfno: 988 368 759 - Fax: 988 368 923

ÍNDICE

RESUMO EXECUTIVO

1. PREVISIÓNS DE CRECEMENTO PARA A ECONOMÍA GALEGA.
2. ANÁLISE DOS CADROS DE PREVISIÓNS
   2.1.- Última previsión realizada no ano t-1 para o ano
   2.2.- Revisións das previsións no ano en curso
3. PREVISIÓN DE CONSENSO DO FORO ECONÓMICO DE GALICIA
   3.1.- Primeira etapa: a predición de consenso
   3.2.- Segunda etapa: establecemento dunha banda de confianza
4. REFERENCIAS
   4.1- BIBLIOGRAFÍA
   4.2- PÁXINAS WEB
5. ANEXOS
   5.1- Institucións que publican previsións de crecemento futuro da economía galega e data de presentación.
   5.2- Últimas previsións de crecemento do PIB

O Foro Económico de Galicia é unha plataforma de transferencia de coñecemento en materia económica dende as empresas e universidades galegas á sociedade e aos espazos de decisión pública. O Foro integra a profesores e investigadores, empresarios e directivos representativos dos diferentes sectores e áreas de Galicia, e xornalistas galegos de referencia.

Resumo executivo

O obxectivo deste informe é triple. Primeiro, ordena e presenta todas a previsións dispoñibles para o PIB de Galicia en 2017. Segundo avalía e informa da capacidade predictiva das diferentes institucións públicas e privadas en 2015 e 2016. En derradeiro termo e a partires do anterior, o informe ofrece unha previsión de consenso baseada na combinación das diferentes cifras dispoñibles para 2017 e propón unha banda de confianza a partires da información máis recente do Indicador ABANCA-Foro de conxuntura económica.

As institucións que máis se teñen aproximado nos dous últimos anos nas súas previsións ex-ante son o Instituto Galego de Estatística (IGE) e Funcas. Pola contra o BBVA Research e Hispalink amosan un nesgo á baixa e AIReF un nesgo á alza.

A previsión de consenso do Foro Económico de Galicia para 2017 combina as cifras que ofrecen IGE, Funcas, BBVA Research e Hispalink tendo en conta a súa capacidade predictiva demostrada en 2015 e 2016, dando máis ponderación a quen atinou máis no pasado. Como resultado, o Consenso do Foro Económico para 2017 é de 2,5%. Porén, a equipa de conxuntura considera, ao abeiro do seu seguimento continuo da conxuntura galega e coa información dispoñible ata marzo de 2017, que ese valor sería un límite inferior dun intervalo que podería chegar ata 2,8%, dependendo do comportamento final da economía española.

I- PREVISIÓNS DE CRECEMENTO PARA A ECONOMÍA GALEGA.

O Produto Interior Bruto (PIB) constitúe o principal indicador macroeconómico para medir a riqueza xerada nun territorio. Tamén coñecido como renda nacional, abrangue a produción total de bens e servizos do devandito territorio durante un determinado período de tempo, expresada en termos monetarios.

Dende a súa creación por Simon Kuznets nos anos trinta, ten servido para medir o éxito ou fracaso económico dos países. Isto é así, pese ás limitacións inherentes ao mesmo pola súa construción máis tamén polas dificultades empíricas de comparar niveis de renda a escala interterritorial.

En todo caso, non existe hoxe, un indicador alternativo tan amplamente estendido e aceptado. Máis aínda, os esforzos recentes van na procura de medidas que permitan complementalo e non substituílo tal e como fai a Unión Europea co Índice de Progreso Social ou as Nacións Unidas co Índice de Desenvolvemento Social[1].

As previsións económicas sobre a evolución do PIB dun territorio adquiren un papel cada vez máis importante nas decisións futuras das empresas. De aí a necesidade de contar con previsións o máis certeiras posibles. O número de institucións, tanto públicas como privadas, que estiman a evolución do crecemento do PIB a nivel autonómico é inferior que a nivel do conxunto do Estado.

No que atinxe á Comunidade Autónoma de Galicia, a Figura 1 amosa que, ao longo dos últimos anos son seis as institucións que publican periodicamente as súas previsións de crecemento da economía galega. En concreto:

- Instituto Galego de Estatística (IGE),
- Fundación de las Cajas de Ahorros (Funcas),
- Autoridad Independiente de Responsabilidad Fiscal (AIReF)
- BBVA
- Hispalink
- Centro de Predicción Económica (Ceprede)

As tres primeiras (IGE, Funcas e AIReF) realizan análises de previsión da evolución da economía galega (ex-ante) dende o ano 2015 e Ceprede dende 2014. BBVA e Hispalink xa o facían con anterioridade, remontándose ao ano 2011 para o primeiro e á década dos noventa para o segundo. Atendendo á referencia temporal, é importante ter en conta que IGE, Funcas, BBVA Research e Hispalink fan predicións para o conxunto do ano, mentres que as estimacións da AIReF e Ceprede son para cada trimestre e mes, respectivamente. Hoxe desaparecidas, cómpre sinalar tamén como fontes o "Informe de conxuntura da economía galega" elaborado polo Centro de Investigación Económica y Financiera (CIEF-Fundación Caixagalicia) entre os anos 1995 e 2009, e a "Síntesis Económica de Galicia", publicada polo Instituto de Estudios Económicos de Galicia (Fundación Pedro Barrié de la Maza) entre 2004 e 2012.

1-Para un maior afondamento poden consultarse as seguintes referencias: Sánchez e Prada (2015) e Prada e Sánchez (2017).

O **Instituto Galego de Estatística** comezou a difusión das súas predicións de crecemento da economía galega en xullo de 2015, presentando as taxas de crecemento cun horizonte bienal. Como se reflicte na Figura 2, dende entón presentou dúas previsións no ano 2015 (xullo e outubro) e outras dúas en 2016 (setembro e decembro). Cómpre destacar que as últimas previsións de cada ano son as que están recollidas no proxecto de orzamentos da Xunta de Galicia para o ano seguinte.

No que atinxe á súa metodoloxía, baséase nun modelo de estimación de agregados macroeconómicos a curto prazo, nun marco coherente cos escenarios propostos para as economías española e internaciona[2].

A medida que publica novas predicións de crecemento, corríxense as anteriores tendo en conta os novos datos. Se se consideran as taxas de crecemento previstas para o ano 2016, o IGE fai unha corrección á alza de sete décimas entre as previsións presentadas en xullo de 2015 e as de decembro de 2016.

As previsión do PIB para as CC.AA. de **Funcas** están baseada nos "Indicadores Sintéticos de Actividad" elaborados pola citada institución e que constitúen un índice composto dun conxunto amplo de variables económicas de cada Comunidade. Estes indicadores son escollidos por Funcas entre aqueles que mellor reflicten a evolución do PIB de cada comunidade[3]. Posteriormente son desestacionalizados e suavizados para así obter o ciclo-tendencia a partir do cal se calculan as taxas intermensuais que constitúen a base para a obtención do indicador sintético tipificado.

Tamén se dispón de previsións a escala autonómica dende o ano 2015, cando no mes de febreiro se proporcionaron unha previsión de crecemento da economía galega para ese mesmo ano e para o 2016. Con posterioridade, en febreiro e outubro de 2016, como se recolle na Figura 2, proseguiuse a tarefa de incrementar o número de previsións de evolución do PIB. Cando se comparan as predicións para o ano 2016 publicadas en xuño de 2015 e outubro de 2016, obsérvase que non existe diferencial ningún entre ambas as dúas taxas de crecemento, se ben é notable a corrección que se fixo no mes de febreiro, cun diferencial á baixa de sete décimas en relación ás publicadas xuño.

A **Autoridad Independiente de Responsabilidad Fiscal** publica previsións do PIB a nivel autonómico (METCAP), se ben neste caso son feitas con carácter trimestral fronte ao que acontece co resto de previsións. A publicación das mesmas realízanse unha vez que o Instituto Nacional de Estadística (INE) ten publicado o dato de avance do PIB para a economía española.

Coa publicación das previsións de cada trimestre, a AIReF fai unha corrección dos cálculos dos trimestres anteriores. No que aos datos do 2016 se refire, as previsións publicáronse nos meses de maio, agosto e outubro, en tanto que no mes de

2- Dispoñible en: http://www.ige.eu/estatico/pdfs/s3/publicaciones/documentos_tecnicos_03.pdf

3-Nótese que estes indicadores non son os mesmos para cada Comunidade e, polo tanto, non o é o indicador sintético da mesma.

febreiro de 2017 presentarase a previsión do cuarto trimestre.

Metodolóxicamente, a AIReF[4] combina tres tipos de información estatística: os datos mensuais de indicadores de conxuntura desagregados a territorialmente, os datos anuais compilados en termos de contabilidade nacional pola Contabilidade Rexional de España e, finalmente, as previsións para o conxunto nacional publicadas pola Contabilidade Nacional Trimestral. Para a integración destas fontes de información, a AIReF deseñou un proceso econométrico en tres etapas.

Asemade, esta institución publica con carácter anual uns informes sobre as previsións macroeconómicas recollidas nos diferentes proxectos de orzamentos das CC.AA. Nos dous informes presentados ata o momento, nos meses de decembro de 2014 e 2015, recolle uns limites superiores e inferiores tanto no concernente á previsión de crecemento do PIB real como do emprego. Nestes informes incorpórase ao final un anexo metodolóxico onde se especifica a información utilizada no se modelo predición, así como que para a integración das fonte estatísticas empregadas deseñou un procedemento en tres etapas.

O servizo de estudos **BBVA Research**, conta con previsións sobre o crecemento do PIB de Galicia para o último lustro, como se observa na Figura 2. Ao igual que acontecía coa información de Funcas, a súa web só presenta os principais resultados sen facer especificación detallada da metodoloxía empregada.

Ao longo do ano 2016 esta institución presentou as súas previsións de crecemento para economía galega nos meses de marzo, setembro e novembro. A diferenza do que acontecía no caso das previsións do IGE, Hispalink ou Funcas, as do BBVA presentan unha maior homoxeneidade considerando que tan só hai unha décima de diferenza entre as previsións de maio de 2015 (mantén a taxa de crecemento nas previsións de marzo e setembro de 2016) e a de novembro de 2016.

Pola súa banda, Hispalink presenta unha análise do PIB e dos seus compoñentes da oferta cun horizonte temporal de tres anos, para o ano en curso e os dous seguintes. Con carácter xeral os estudos da rede **Hispalink** publican previsións con periodicidade semestral (agás no 2015 cando presentou tres previsións) para todas as Comunidades Autónomas españolas.

A diferenza do acontecido no caso do IGE, a metodoloxía empregada no seu modelo econométrico non está accesible directamente a través da súa web. Tan só indica que o conxunto de predicións rexionais están coordinadas a través dun modelo de congruencia.

No que se refire ás previsións para o ano 2016, o diferencial existente entre a

4- Nomeadamente, O primeiro paso consiste en realizar un axuste estacional e de calendario dos indicadores a través de representacións ARIMA univariantes que se fusionan nun índice sintético. Seguidamente dito índice é integrado coa información da Contabilidade Rexional para obter series de tempo consistentes anualmente. Para finalizar, se procura a coherencia transversal entre as previsións sen perder a consistencia temporal da etapa anterior mediante o emprego de técnicas de desagregación temporal multivariante. Máis información pode atoparse en : http://www.airef.es/system/assets/archives/000/000/649/original/NOTA_EXPLICATIVA_sobre_modelo_de_CCAA__01062015.pdf?1433144876

5- http://www.airef.es/system/assets/archives/000/001/245/original/PREVISIONES_MACRO_CCAA_(5).pdf?1449231935

primeira previsión en febreiro de 2015 e a publicada en decembro de 2016 é de oito décimas (tres ao comparar xullo de 2015 e decembro de 2016, que son os meses de publicación da previsións do IGE).

Finalmente, a Asociación Centro de Predicción Económica **(CEPREDE)** elabora previsións mensuais de crecemento do PIB rexional para todas as comunidades a través dun método de estimación propio que incorpora un conxunto de 15 variables económicas que se aplican de xeito conxunto á totalidade do Estado encol da consecución de congruencia e harmonización nacional e tamén a escala europea.

Figura 1: Institucións que ofrecen previsións de crecemento da economía galega

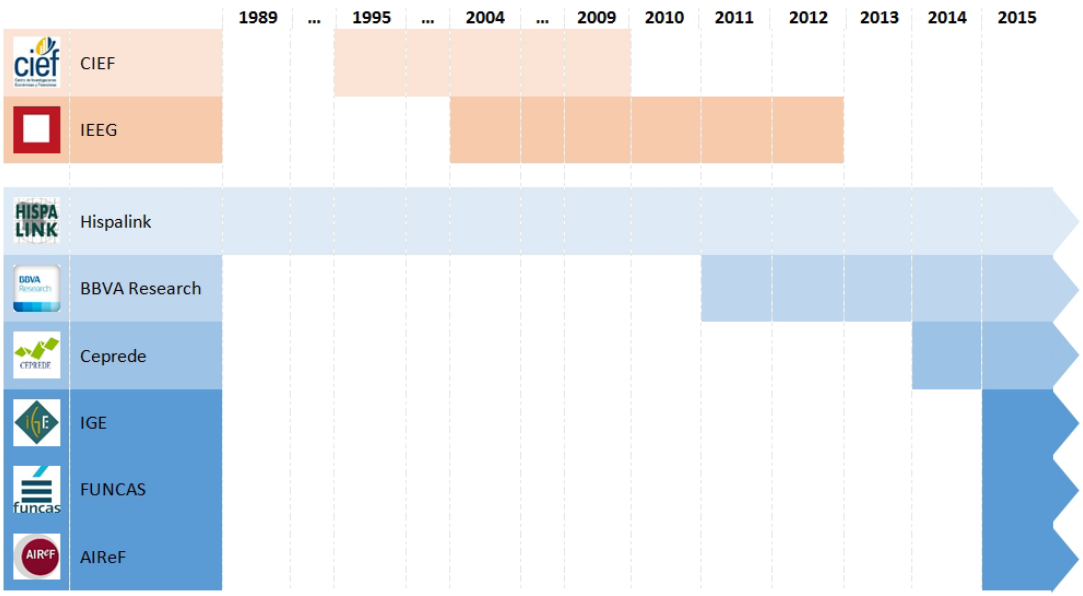

Fonte: Elaboración propia.

Figura 2: Datas de presentación das previsións de crecemento da economía galega

	2014	2015	2016	2017
IGE		Xullo Outubro	Setembro Decembro	
funcas		Xuño	Febreiro Outubro	
BBVA Research	Marzo Outubro	Maio	Marzo Setembro Novembro	Febreiro
HISPALINK	Xaneiro Xullo	Febreiro Xullo	Xullo Decembro	
AIReF		Decembro	Decembro	Xaneiro

Nota: Para un maior detalle pode consultarse a información recollida nos cadros 3 e 4 dos anexos

Fonte: Elaboración propia.

2- ANÁLISE DOS CADROS DE PREVISIÓNS

Unha vez presentadas as metodoloxías empregadas polas distintas institucións e as datas de publicación das súas previsións de crecemento do PIB real galego, procede describir as súas estacións e a comparación tanto coa media simple como cos datos publicados nas Contas Económicas do IGE e na Contabilidad Regional do INE.

Como punto de partida, é necesario salientar a dualidade das dúas institucións públicas de estatística mencionadas. Os datos do IGE e o INE amosan un perfil similar ao longo da serie considerada, se ben a intensidade da expansión ou contracción da economía galega é desigual.

Como se aprecia no gráfico seguinte, os diferenciais máis acusados entre os datos publicados polos devanditos organismos rexístranse nos anos 2011, con oito décimas, e nos anos 2013 e 2015 cun diferencial superior ao punto porcentual.

Dunha banda, nos dous primeiros anos mencionados a contración da actividade produtiva galega estimada polo INE é moi superior á reflectida polo IGE. Doutra banda, no ano 2015 o crecemento do PIB galego estimado polo INE está moi por riba do presentado polo Instituto Galego de Estatística.

Cadro 1: Evolución do PIB real de Galicia

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
IGE	2,7%	3,0%	3,7%	5,1%	4,9%	1,5%	-3,6%	0,2%	-1,3%	-3,2%	-0,4%	1,1%	2,1%	3,1%
INE	3,0%	3,7%	3,8%	4,5%	4,3%	2,1%	-3,6%	0,3%	-2,1%	-2,8%	-1,6%	0,7%	3,2%	3,4%
Dif.	-0,3%	-0,7%	-0,1%	0,6%	0,6%	-0,6%	0,0%	-0,1%	0,8%	-0,4%	1,2%	0,4%	-1,1%	-0,3%

(1) Consulta o 31 de marzo de 2017

Fonte: IGE e INE

Ante estas diferenzas o Foro Económico de Galicia non pode senón pedir un meirande esforzo homoxeneizador que evite a incertidume á que se enfrontan os axentes económicos ante a diversidade de diagnoses. En todo caso e namentres esa homoxeneización non chega, o Foro decántase nos seus informes en xeral, e neste en particular, a prol dos datos do IGE, na medida na que as súas cifras axústanse claramente mellor a evolución mensual do Indicador ABANCA-Foro de Conxuntura Económica de Galicia. Xa que logo, as cifras estimadas polo IGE marcan a nosa referencia para a avaliación.

Gráfico 1.- Evolución do PIB real de Galicia

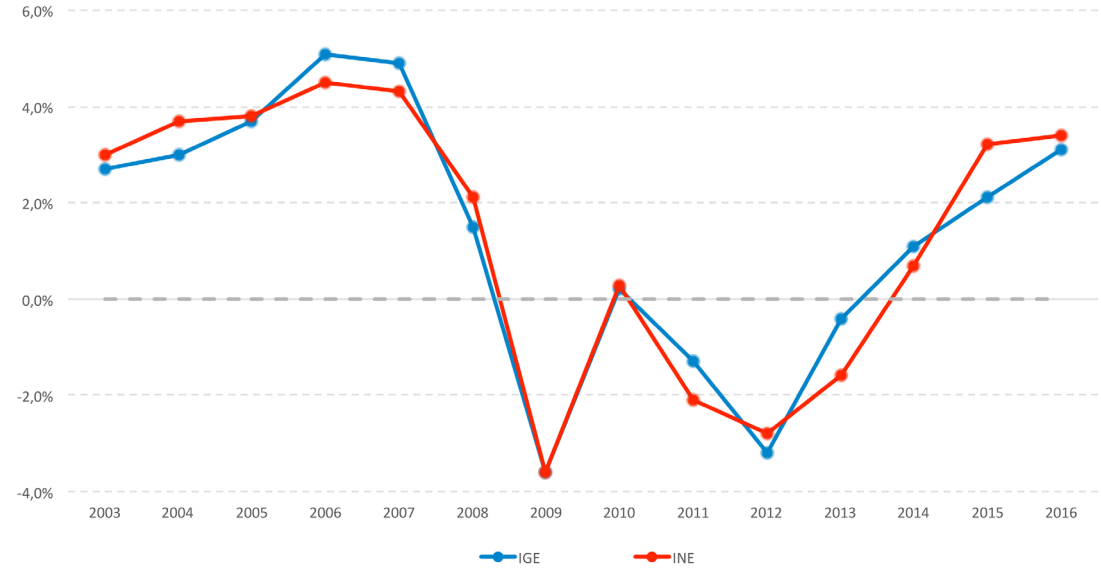

(1) Consulta o 31 de marzo de 2017
Fonte: IGE e INE

2.1.- Última previsión realizada no ano t-1 para o ano t

Cando se consideran as últimas previsións que se realizan no ano 2014 para o ano 2015 (no caso do IGE e Funcas collénse as primeiras de 2015, xa que comezan daquela coas súas predicións macroeconómicas), os datos recollidos no cadro 5 reflicten un crecemento medio do 2,1%, porcentaxe similar ao crecemento real do PIB recollido nas Contas económicas de Galicia publicadas polo IGE.

Funcas é a institución que presenta as previsións máis optimistas, cunha medra do 3,1%, sendo ao mesmo tempo a que presenta o maior diferencial co crecemento económico finalmente acadado por Galicia (un punto porcentual). Pola contra, Hispalink e o valor central das previsións macroeconómicas que AIReF fai dos orzamentos das comunidades autónomas estiman un crecemento medio do 1,6%, a predición máis prudente de todas, cinco décimas por baixo do crecemento anual rexistrado en 2015.

O IGE e o BBVA foron os que máis se aproximaron ao presentar un diferencial de tan só unha décima. Dunha banda, o IGE pronostica un crecemento do 2,0%, e doutra, o BBVA situou a medra do PIB no 2,2%.

No que atinxe ás últimas previsións realizadas no ano 2015 para estimar o crecemento no ano 2016, todas as institucións consideran que a economía galega

chegaría a un crecemento superior ao do ano anterior, situándose a media no 2,7%. Novamente é Funcas quen presenta as previsións máis optimistas, cun 3,8%, e Hispalink a que predi o crecemento máis moderado, cun 2,1%. O diferencial entre ambas as dúas fontes é de 1,7 puntos, lixeiramente superior ao rexistrado no ano anterior (1,5 puntos).

O crecemento estimado polo BBVA e polo IGE sitúanse lixeiramente por baixo da media simple das cinco institucións consideradas, estimándose unha medra interanual do 2,8% e 2,6%, respectivamente.

Figura 3: Previsións do PIB realizadas para o ano 2015

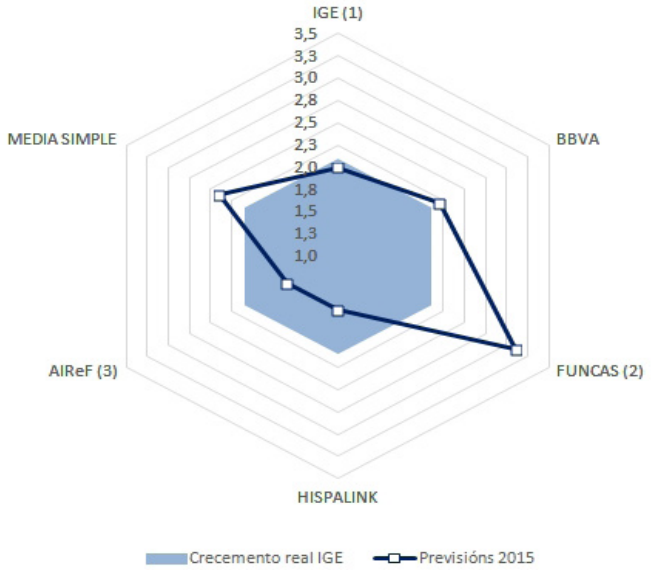

Figura 4: Previsións do PIB realizadas para o ano 2016

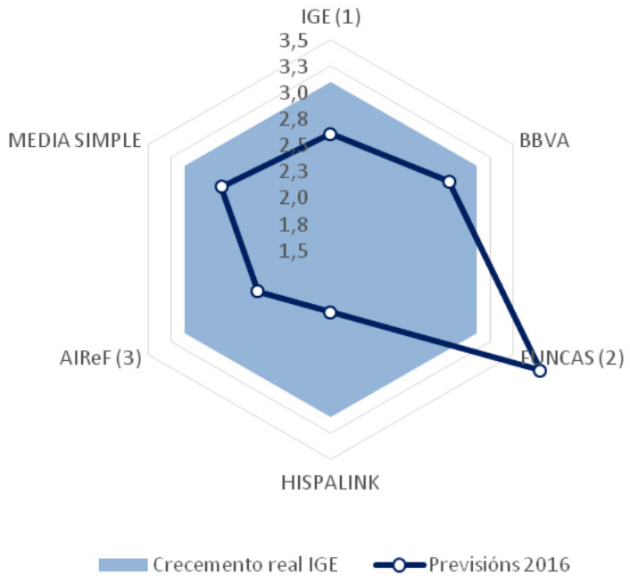

2.2. Revisións das previsións no ano en curso

A información máis relevante para o presente informe é a que se desenvolve no apartado anterior. Porén, pode ser útil e informativo recoller tamén o referido ás revisións que os distintos organismos realizan nas súas previsións. En particular, vamos referirnos ás últimas previsións de crecemento realizadas no ano t para ese mesmo ano (t).

Comezando por 2015, a media simple das previsións de peche de exercicio presentadas entre outubro e decembro dese mesmo ano foi de 2,4%, tres décimas por riba do resultado finalmente estimado polo Instituto Galego de Estatística nas súas Contas económicas (2,1%).

As previsións de Funcas e AIReF foron as máis optimistas de todas, e tamén as que presentan o maior diferencial respecto ao crecemento efectivo do PIB. En concreto, Funcas estimou un crecemento interanual do 3,5% para 2015, 1,4 puntos por riba da taxa de variación publicada nas Contas económicas do IGE, e AIReF un crecemento do 2,7% segundo as previsións trimestrais, seis décimas por riba do reflectido polas devanditas contas económicas.

As previsións de crecemento máis modestas corresponden a Hispalink, que no seu informe de decembro indica un crecemento do PIB galego de 1,8%, tres décimas por baixo do PIB real de 2015.

O IGE e o BBVA son as institucións que máis se aproximaron ao crecemento da actividade económica reflectido na contas económicas. Dunha banda, o IGE estimou en outubro de 2015 un crecemento do 2,0% e o BBVA un 2,2% no mes de novembro.

No que atinxe ás últimas previsións presentadas en 2016, tan só Funcas presenta un crecemento económico inferior ao estimado para o ano 2015. Asemade, tanto Funcas como AIReF e o IGE estiman que a taxa de variación interanual do PIB galego superaría o 3%. A media simple das diferentes previsións recollidas no cadro 2 sitúase no 2,9%.

Novamente AIReF e Funcas son institucións máis optimistas, ao estimar unha medra superior ou igual ao 3,2% en ambos os dous casos (3,5% e 3,2%, respectivamente). No extremo oposto, as predicións de Hispalink son as máis conservadoras, ao considerar un crecemento do 2,6%. Cómpre destacar que neste último ano redúcese o diferencial entre a previsión máis optimista e a menos favorable: 0,9 puntos porcentuais fronte ao 1,7 do ano anterior.

A diferencia do acontecido en 2015, o IGE considera un crecemento económico superior ao estimado polo BBVA. En decembro de 2016, o IGE publicou un crecemento do PIB do 3,1% fronte ao 2,8% apuntado polo BBVA en novembro dese ano.

Figura 5: Últimas previsións de crecemento do PIB realizadas para o ano 2015

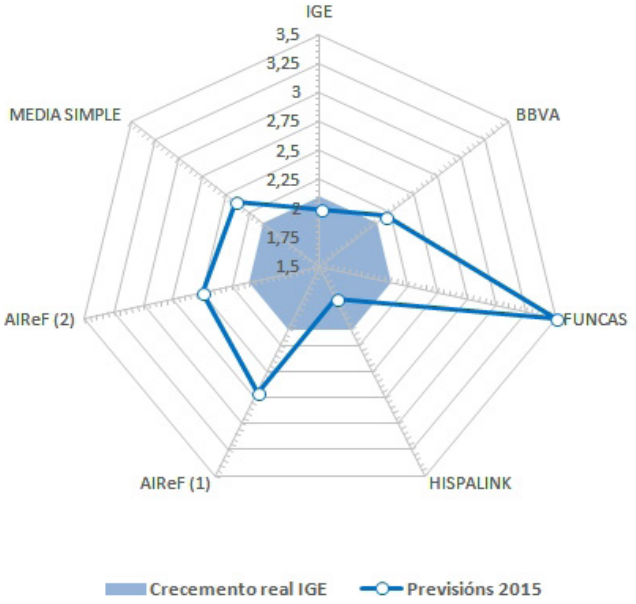

Figura 6: Últimas previsións de crecemento do PIB realizadas para o ano 2016

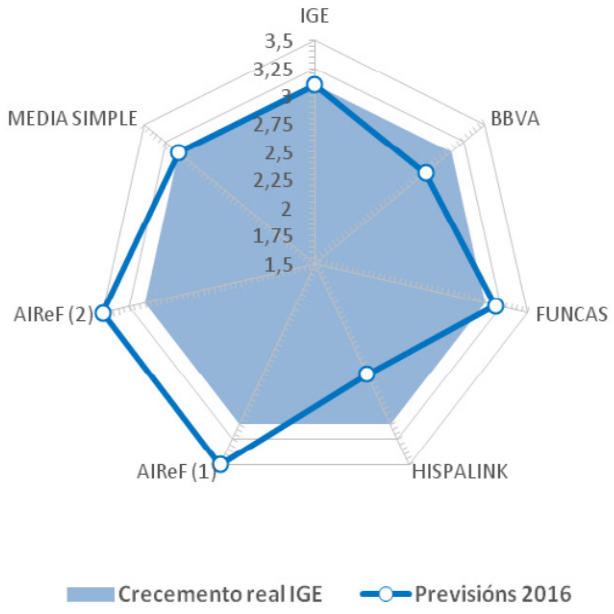

3- PREVISIÓN DE CONSENSO DO FORO ECONÓMICO DE GALICIA

Para a súa propia previsión de PIB, o Foro Económico de Galicia opta por un procedemento en dúas etapas. En primeiro lugar, parte das diferentes previsións de PIB elaborados por organismos e institucións e que foron presentadas nos apartados precedentes. Porén, na vez da media simple (información que tamén proporcionamos) calculamos unha media ponderada das diversas previsións dispoñibles, de xeito que as ponderacións reflicten os erros cometidos no pasado por cada unha das institucións. É dicir, dámoslle máis peso (e confianza) a aquelas institucións que teñen atinado máis no pasado recente.

En definitiva, nesta primeira fase ofrecemos unha cifra de consenso ponderada pola capacidade predictiva demostrada no pasado.

En segundo lugar e sobre esta estimación puntual, a equipo de conxuntura determina unha banda de confianza baseada, fundamentalmente, na extrapolación dos últimos datos dispoñibles do Indicador ABANCA-Foro de conxuntura económica de Galicia.

3.1.- Primeira etapa: a predición de consenso

Nesta primeira etapa, o que se pretende é unha integración das diferentes previsións, nunha única cifra a xeito de consenso. En vez da media simple[6], a nosa previsión é unha media ponderada das diversas estimacións dispoñibles, de xeito que as ponderacións reflicten os erros cometidos no, pasado por cada unha das institucións. Ë dicir, outorgamos máis peso ás institucións máis afinadas nas súas institucións.

Para a previsión do PIB do ano 2017, so é posible utilizar as medias dos dous anos anteriores (2015 e 2016). Como foi sinalado previamente, son os períodos dos que se dispón información para as catro fontes que proporcionan información con periodicidade anual: IGE, Funcas, Hispalink e BBVA.

A expresión da Previsión de Consenso do Foro Económico de Galicia é a a que parece no recadro.

O procedemento para a determinación das ponderacións é o seguinte. En primeiro lugar, realízase unha comparación para cada ano das previsións *ex-ante* de cada institución co crecemento real observado. Esta diferenza proporciona unha cuantificación do grao de acerto da cada unha das previsións. Canto menor sexa o valor, maior será o grao de acerto. Por este motivo, é preciso traballar co valor inverso das diferenzas obtidas.

A continuación agréganse o total destas

$$Consenso\ Foro\ Económico\ de\ Galicia = \alpha \cdot IGE + \beta \cdot FUNCAS + \delta \cdot HISPALINK + \gamma \cdot BBVA$$

$$\text{onde } \alpha + \beta + \delta + \gamma = 1$$

6- Procedemento que é o seguido no caso da "Estimación de consenso de Funcas" integrada no seu "Panel de Previsiones de la Economía Española".

diferenzas para obter a porcentaxe que cada diferenza supón con respecto ao valor agregado para cada ano. Finalmente, para obter a ponderación do período calcúlase a media aritmética das ponderacións de cada ano, neste caso: 2015 e 2016.

O resultado final amosa unha previsión ponderada para 2017 de 2,5%.

Cadro 2: Previsión de consenso para 2017.

	Previsións 2017	Ponderación
IGE	2,4%	0,42
BBVA*	2,8%	0,29
FUNCAS	2,5%	0,21
HISPALINK	1,7%	0,09
Previsión de consenso	**2,5%**	

3.2.- Segunda etapa: establecemento dunha banda de confianza

O establecemento dun intervalo de confianza permite incorporar unha marxe de erro que salvagarde dos cambios nun entorno económico cada vez máis cambiante e con maiores incertidumes. Asemade, posibilita non ter que realizar correccións contínuas, como está sendo cotián por parte das institucións que fan este tipo de traballos (baste para isto observar o Cadro 3).

Establecida a necesidade de contar cunha banda de confianza, son dúas as decisións que restan por tomar. A primeira delas consiste na amplitude da mesma. A opción escollida é de tres décimas porcentuais, o que ven xustificado polo feito de que constitúe a media ponderada[7] das franxas das diferentes previsións realizadas polas catro institucións de referencia para o ano 2016.

A segunda decisión leva de seu que esas tres décimas permitan reflectir os aspectos comentados anteriormente: información xa coñecida no que vai de ano, así como o propio comportamento do Indicador ABANCA-Foro de conxuntura[8].

Na derradeira parte de 2016 existía certo consenso de que os ventos de cola que estaban beneficiando o crecemento da economía española ían afrouxar significativamente en 2017 situándose por baixo do 2,5%. Porén, as correcións que xa están a levar a cabo por diferentes institucións públicas e privadas están sendo alza. A economía española dá mostras dun mellor comportamento do esperado.

Pola súa banda, o Indicador ABANCA-Foro de conxuntura económica está a reflectir unha desaceleración da economía galega con retraso respecto da española e cunha inercia significativa que fainos pensar que nos primeiros meses de 2017 a economía galega seguirá en taxas de crecemento interanuais por riba da española.

Xa que logo, a nosa banda de confianza para o crecemento de Galicia en 2017 toma a previsión de consenso como extremo inferior (2,5%) e chega ata o 2,8%.

** Última previsión de data marzo de 2017*

7- Empregando como ponderacións as mesmas que para a elaboración da previsión de consenso e que aparecen recollidas no Cadro 2

8- Máis información deste indicador pode atoparse en González Laxe et al, (2015) e no seguinte enlace: http://foroeconomicodegalicia.es/indicador-foro-de-conxuntura/

4- REFERENCIAS

4.1 BIBLIOGRAFÍA

González Laxe, F.; Armesto Pina, J.F.; Lago Peñas, S; Sánchez Fernández, P. (2015): *Indicador Foro de Conxuntura Económica De Galicia. Nota Técnica.* Foro Económico de Galicia.

Prada, A.; Sanchez-Fernandez, P. (2017): "Empirical analysis of the transformation of economic growth into social development at an international level". *Social Indicators Research,* Volume 130, Issue 3, pp 983–1003.

Sánchez, P. Prada, A. (2015): "Del concepto de crecimiento económico al de desarrollo de las naciones: una aplicación a la Unión Europea". *Revista de Economía Mundial*, nº 40, pp. 221-252.

4.2. PÁXINAS WEB

AIReF: http://www.airef.es/
BBVA Research: https://www.bbvaresearch.com/
Ceprede: http://www.ceprede.es/
Foro Económico de Galicia: http://foroeconomicodegalicia.es/
Funcas: http://www.funcas.es/
Hispalink Galicia: http://www.hispalink.es/galicia/
Instituto Galego de Estatística: https://www.ige.eu/web/index jsp?paxina=001&idioma=gl
Instituto Nacional de Estadística: http://ine.es/

5- ANEXOS

5.1- Institucións que publican previsións de crecemento futuro da economía galega e data de presentación.

Cadro 3 : Previsións de crecemento do PIB para os anos 2013-2017

	2013	2014	2015	2016	2017
IGE			Xullo 2015 (2,0%) Outubro 2015 (2,0%)	Xullo 2015 (2,4%) Outubro 2015 (2,5%) Setembro 2016 (3,0%) Decembro 2016 (3,1%)	Setembro 2016 (2,3%) Decembro 2016 (2,4%)
BBVA	Xullo 2012 (0,7%) Marzo 2013 (0,4%)	Marzo 2013 (1,2%) Marzo 2014 (1,5%) Outubro 2014 (1,2%)	Marzo 2014 (2,6%) Outubro 2014 (2,2%) Maio 2015 (2,4%)	Maio 2015 (2,7%) Marzo 2016 (2,7%) Setembro 2016 (2,7%) Novembro 2016 (2,8%)	Marzo 2016 (2,4%) Setembro 2016 (2,0%) Novembro 2016 (2,1%) Marzo 2017 (2,8%)
Funcas			Xuño 2015 (3,1%) Febreiro 2016 (3,1%)	Xuño 2015 (3,2%) Febreiro 2016 (2,5%) Outubro 2016 (3,2%)	Outubro 2016 (2,5%)
Hispalink	Xullo 2013 (-0,5%) Xaneiro 2014 (-0,6%)	Xullo 2013 (1,0%) Xaneiro 2014 (1,0%) Xullo 2014 (0,7%) Febreiro 2015 (0,5%)	Xullo 2013 (1,9%) Xaneiro 2014 (1,9%) Xullo 2014 (1,6%) Febreiro 2015 (1,5%) Xullo 2015 (2,0%) Decembro 15 (1,8%)	Febreiro 2015 (1,8%) Xullo 2015 (2,3%) Decembro 15 (2,1%) Xullo 16 (2,7%) Decembro 16 (2,6%)	Xullo 2015 (2,5%) Decembro 15 (1,7%) Xullo 16 (2,0%) Decembro 16 (1,7%)
AIReF (*)			Xuño 2015 (IT 2,0%) Xullo 2015 (1T 1,9%; 2T 2,7%) Novembro 2015 (1T 1,9%; 2T 2,6%; 3T 2,9%)	Febreiro 2016 (1T 1,8%; 2T 2,5%; 3T 2,8%; 4T 3,2%) Maio 2016 (1T 3,6%) Agosto 2016 (1T 3,6%; 2T 3,5%) Outubro 2016 (1T 3,6%; 2T 3,6%; 3T 3,4%)	
AIReF (**)		Decembro 2014 (entre 1,5% e 3,1%)	Decembro 2014 (entre 1,5% e 3,1%) Decembro 2015 (entre 2,3% e 2,8%)	Decembro 2015 (entre 1,5% e 3,1%) Xaneiro 2017 (ente 2,8% e 4,1%)	Xaneiro 2017 (ente 2,4% e 4,7%)

(*) AIReF realiza predicións trimestrais
(**) Informe sobre previsións macroeconómicas recollidas nos orzamentos da CC.AA.
(1) Xunto a estas institucións cómpre mencionar que o Centro de Predicción Económica (CEPREDE) realiza dende o ano 2014 previsións mensuais do crecemento do PIB autonómico[9]
9- Informe Alta Frecuencia España: Informe onde se recolle a dinámica rexistrada nun conxunto amplo de indicadores de conxuntura. Deles extráese a información común máis relevante recollida nunha serie de factores ou compoñentes principais cuxa evolución é proxectada a futuro mediante técnicas de predición de tipo ARIMA

5.2- Últimas previsións de crecemento do PIB

Cadro 4: Últimas previsións de crecemento do PIB realizadas no ano t para o propio ano t

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
IGE					2,0% (outubro 2015)	3,1% (decembro 2016)
BBVA	0,6% (decembro 2011)	-1,1% (xullo 2012)	-1,3% (novembro 2013)	1,2% (outubro 2014)	2,2% (novembro 2015)	2,8% (novembro 2016)
FUNCAS					3,5% (outubro 2015)	3,2% (outubro 2016)
HISPALINK	0,3% (xullo 2011)		-0,5% (xullo 2013)	0,7% (xullo 2014)	1,8% (decembro 2015)	2,6% (decembro 2016)
AIReF					2,7% (1)	3,5% (2)
AIReF (3)				0,8% (decembro 2014)	2,5% (decembro 2015)	3,5% (xaneiro 2017)
Media simple				0,9%	2,4%	3,1%
CRECEMENTO REAL IGE	-1,3%	-3,2%	-0,4%	1,1%	2,1%	3,1%
CRECIMIENTO REAL INE	-2,1%	-2,8%	-1,6%	0,7%	3,2%	

(1) AIReF presenta estimacións a nivel trimestral, iniciando a serie en xuño de 2015 coa presentación das estimacións para o primeiro trimestre dese ano. Tomado como referencia os datos publicados en xuño, xullo e novembro de 2015 e en febreiro de 2016, a media anual de crecemento para o ano 2015 é de 2,7% .
(2) O dato correspondente a 2016 é a media das previsións correspondentes aos tres primeiros trimestres do ano, cuxos valores son de 3,6% no primeiro trimestre (maio), 3,5% no segundo (agosto) e 3,4% no terceiro (outubro).
(3) Información recollida nos Informes de previsións macroeconómicas dos orzamentos das CC.AA. Cóllese o dato recollido no informe publicado no mes de xaneiro de 2017 (Valores centrais)

Cadro 5: Últimas previsións de crecemento do PIB realizadas no ano t-1 para o ano t

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
IGE (1)					2,0% (xullo 2015)	2,6% (outubro 2015)	2,4% (decembro 2016)
BBVA	0,6% (decembro 2011)	1,0% (decembro 2011)	0,7% (xullo 2012)	1,2% (marzo 2013)	2,2% (outubro 2014)	2,8% (novembro 2015)	2,1% (novembro 2016)
FUNCAS (2)					3,1% (xuño 2015)	3,8% (outubro 2015)	2,5% (outubro 2016)
HISPALINK	0,3% (xuño 2011)	0,9% (xuño 2011)	-0,5% (xullo 2013)	1,0% (xullo 2013)	1,6% (xullo 2014)	2,1% (decembro 2015)	1,7% (decembro 2016)
AIReF (3)					1,6% (decembro 2014)	2,3% (decembro 2015)	3,6% (xaneiro 2017)
Media simple					2,1%	2,7%	2,5%
CRECEMENTO REAL IGE	-1,3%	-3,2%	-0,4%	1,1%	2,1%	**3,1% (*)**	
CRECIMIENTO REAL INE	-2,1%	-2,8%	-1,6%	0,7%	3,2%		

(1) A primeira estimación que publica o IGE é de xullo de 2015, e nesa publicación reflicte para 2015 unha medra do 2,0% e de 2,4% para 2016
(2) A primeira estimación realizada por Funcas publicouse en xuño 2015, na que se reflicte unha medra do 3,1% para o ano 2015.
(3) Información recollida nos Informes de previsións macroeconómicas dos orzamentos das CC.AA. Cóllese o dato recollido no informe publicado no mes de xaneiro de 2017 (Valores centrais)
(4) (*) Este é o dato da previsión do IGE para 2016 publicada en decembro dese ano e recollida nos orzamentos da Xunta de Galicia.

SOCIOS

ABANCA

ASOCIACION GALLEGA DE LA EMPRESA FAMILIAR

Casal de Armán

COREN

CRTVG
COMPAÑÍA DE RADIO/TELEVISIÓN DE GALICIA

gasNatural fenosa

HIJOS DE RIVERA, S.L. CORPORACIÓN

Hierros AÑÓN, S.A.

INVERAVANTE

JEALSA

MAPFRE

Grupo Nogar

PÉREZ RUMBAO

ReVi

Rodman

ZFV
CONSORCIO ZONA FRANCA DE VIGO

Grupo de investigación GEN
Universidade Vigo

Foro económico de Galicia

PREVISIÓNS DE CRECEMENTO DO PIB DE GALICIA

Exercicio 2017

José Francisco Armesto Pina
Fernando González Laxe
Santiago Lago Peñas
Patricio Sánchez Fernández

www.foroeconomicodegalicia.es